

VIDURINIO UGDYMO MEDIJŲ MENO PROGRAMA

Bendrosios programos projektą rengė: prof. dr. Titas Petrikis, prof. dr. Rimantas Plungė.

Turinys

1. Dalyko paskirtis	2
2. Tikslas ir uždaviniai	2
2.1. Tikslas	2
2.2. Ugdymo uždaviniai	2
3. Kompetencijų ugdymas dalyku.....	3
3.1. Pažinimo kompetencija	3
3.2. Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija.....	3
3.3. Kūrybiškumo kompetencija	4
3.4. Pilietiškumo kompetencija	4
3.5. Kultūrinė kompetencija.....	4
3.6. Komunikavimo kompetencija	4
3.7. Skaitmeninė kompetencija	5
4. Pasiekimų sritys	5
4.1. A. Medijų meno raiškos ir medijų technologijų pažinimas	5
4.2. B. Medijų meno supratimas ir vertinimas	5
4.3. C. Medijų meno, medijų kultūros ir jų kontekstų	5
4.4. D. Medijų meno	6
5. Pasiekimų raida	7
6. Mokymo(si) turinys.....	9
6.1. Mokymosi turinys. III–IV gimnazijos klasės.....	9
6.1.1 Medijų meno raiškos ir medijų technologijų pažinimas ir supratimas	9
6.1.2 Medijų meno supratimas ir vertinimas.....	9
6.1.3 Medijų meno, medijų kultūros ir jų kontekstų pažinimas.....	10
6.1.4. Medijų meno kūrinių sukūrimas ir rezultatų refleksija	10
6.1.5 Tarpdalykinio integravimo galimybės	10
6.1.6 Saugumo dimensija	10
7. Pasiekimų vertinimas	11
8. Pasiekimų lygių požymiai	12

1. Dalyko paskirtis

1.1. Medijų menas yra tarpdisciplininė, naujųjų medijų technologijas taikant sukurta savita audiovizualio meno forma. Medijų menas asocijuojamas su šiomis meno formomis - tinklo menu, videomenu, fotografija, interneto menu, biotechnologiniu menu, kompiuteriniu menu, kompiuterine grafika, multimedijų dizainu, skaitmeniniu menu, multimedijų menu, robotų menu, kiborgų menu, kibernetiniais performancais, generatyviu menu, klaidų / iškraipymų menu, programinės įrangos menu, interaktyvių filmų menu, skaitmenine fotografija, virtualiu menu ir panašiai. Medijų menas supažindina ne tik su naujausiomis meno formomis, meninės raiškos paieškomis, naujųjų medijų technologijų taikymu meninėje kūryboje, bet ir dėl savo įvairiapusės prigimties lengvai atskleidžia kiekvienos asmenybės kūrybinius pradus. Medijų menas padeda geriau suprasti šiuolaikinės visuomenės virsmus, netgi suteikia galimybes numatyti ir formuoti jos raidos perspektyvas. Viena vertus, medijų menas kuria naujas eksperimentines meninės raiškos formas, antra vertus, į naujųjų medijų lauką perkeliama klasikinė kultūros tradicijos.

1.2. Medijų menas yra universalios žmonijos kultūrinės, socialinės patirties išraiška, savita pasaulio tyrimo ir pažinimo sistema. Matant, analizuojant, kuriant medijų meną galima rasti asmenybei priimtinių saviraiškos būdų, aktualizuoti savo individualius polinkius ir interesus. Medijų meno įvairovė apima tokią platų savitos raiškos spektrą, kad dabar yra būdingas visoms kultūroms ir bendrijoms. Šiuolaikinių polifoniškų medijų meno formų pažinimas atveria augančioms asmenybėms naujus patirties akiračius, padedančius rasti orientyrus įvairialypiame praeities, dabarties ir net ateities pasaulyje. Galima teigti, kad šiuolaikinių medijų menas yra universali pasaulio pažinimo sistema atskleidžianti jo daugiasluoksniškumą – labiau kokybinė nei kiekybinė.

1.3. Medijų menas, raiška tarpdisciplininėmis medijomis turi mokamąją, ugdomąją, kultūrinančią ir socializuojančią vertę. Jis atveria mokinio asmenybei naujus savimonės horizontus, ugdo savivertę, empatiją, atveria tolerancijos esmę, parodo kultūros formų polifoniškumą, atskleidžia meno ir mokslo vienovę. Vykdamas medijų meno projektus ugdoma atsakomybė, disciplina, planavimo ir medijų meno projektų įgyvendinimo realaus gyvenimo situacijose įgūdžiai. Kūrybinių sumanymų realizavimas, medijų technologijų pažinimas ir taikymas lavina tarpdiscipliniškumo sampratą, įvairius audiovizualinės raiškos aspektus.

1.4. Medijų meno dalyko paskirtis – sukurti sąlygas, galimybes mokiniams patirti kūrybos džiaugsmą, padėti išmokti valdyti šiuolaikines naujųjų medijų meno technologijas, įvaldyti medijų meno raiškos būdus, padėti pažinti ir suprasti žmonijos kultūros klodus, plėtoti jų estetines patirtis, pažadinti kūrybines galias suprantant, kad meninė kūryba gali būti ir technologizuota, ir atverianti naujas veiklos formas net tiems, kurie neturi akademinio meninio lavinimosi patirties. Medijų meno studijos, medijų meno raiškos įvaldymas, plėtotė universaliai lavina jaunų asmenybių kūrybinius pradus, suteikia drąsos asmeninės saviraiškos plėtotei.

2. Tikslas ir uždaviniai

2.1. Tikslas

Medijų meno dalyko tikslas yra ugdyti kūrybingą, savarankišką, kritiškai mąstančią, kultūrinėms, ir šiuolaikinių medijų transformacijoms, šiuolaikinio pasaulio iššūkiams ir galimybėms pasiruošusią asmenybę; sukurti sąlygas besimokantiems tapti sąmoningais šiuolaikinės medijų kultūros dalyviais ir kūrėjais; suteikti galimybę pilnai patirti šiuolaikinės medijų kultūros įvairovę, suteikti audiovizualio raštingumo ir medijų taikymo idėjų raiškai pagrindus, garantuojančius visapusišką asmenybės išitraukimą į kūrybinį medijų lauką, išugdyti ilgalaikį, viso gyvenimo poreikį siekti sociakultūrinės brandos ir puoselėti asmeninę identitetą.

2.2. Ugdymo uždaviniai

Siekdami medijų meno ugdymo tikslo mokiniai:

- Patiria kūrybos poreikio patenkinimą ir džiaugsmą, realizuoja skirtingas savo asmeninio identiteto puses; plėtoja, išreiškia savo idėjas medijų meno raiškos priemonėmis ir technologijomis.

- Realizuoja bendravimo ir bendradarbiavimo poreikį, ugdo(si) veikimo kartu gebėjimus, dalinasi savo kūrybinės veiklos rezultatais atskleisdami savitus individuacijos bruožus ir asmenybės brandą.
- Plėtoja savitus kultūrinio identiteto aspektus, sąmoningai renkasi medijų kultūros patirtis ir plečia savo sociokultūrinį akiratį.;
- Ugdomi vidinį aukštosios kultūros patirties poreikį, kad suprastų medijų kultūros formų polifoniškumą, plėtotų meninį skonį, suprastų, analizuotų, paaiškintų savo estetiškes patirtis.
- Plėtoja įgytus gebėjimus atpažinti, analizuoti, vertinti medijų meno kūrinius; suprasti, paaiškinti jų (kūrinių) socialinius ir kultūrinius kontekstus.
- Puoselėja pagarbą savo šalies kultūrinėms tradicijoms, gebėtų plėtoti ir jas praturtinti savo medijų kūryba užtikrinant unikalios kultūros tęstinumą, realizuotų poreikį dalyvauti kultūriniame gyvenime.
- Patiria, supranta, atskleidžia šiuolaikinės kultūros, subkultūrų daugiasluoksniškumą; atpažįsta ir identifikuoja kitų kultūrų medijų meno aspektus, ugdomi pagarbą ir toleranciją.
- Analizuoja, supranta, paaiškina technologinio determinizmo svarbą medijų meno prigimčiai ir raiškai, suprastų.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

3.1. Pažinimo kompetencija

Per medijų meno pamokas pažinimo kompetenciją mokiniai ugdomi įgydami žinių apie medijų meną, atpažindami medijų meno raiškos ypatumus, analizuodami kūrinius ir kritiškai juos vertindami. Medijų meno pamokų metu mokiniai identifikuoja ir atpažįsta saviraiškos poreikius. Pamokų metu svarbus ne tik dalykinis pasirengimas, bet ir savęs atskleidimas – tenkinami mokinių intelektualiniai ir emociniai poreikiai. Pamokų metu mokiniai susipažįsta su profesionalia terminologija, praplečia savo kalbinį aparatą, naudoja naujas žinias analizuodami, tirdami ir kritiškai vertindami medijų meno aplinkas. Mokiniai susipažįsta su medijų tyrimo pagrindais, įsisavina kiekybinių ir kokybinių tyrimų skirtumus, išmoka tyrimo duomenų pagrindu ginti savo nuomonę ir diskutuoti kontekstus. Toks medijų tyrimo pagrindų taikymas formuoja kognityvinius, analitinius mokinių gebėjimus, parengia juos nuolat kintančios realybės pažinimui ir valdymui. Studijuodami medijų meną, jo įvairovę mokiniai įgyja bendrosios kultūros žinių, supranta jos formų įvairovę.

3.2. Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

Drauge kurdami, analizuodami, diskutuodami, sprenddami kūrybines problemas mokiniai vysto bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus. Dalindamiesi idėjomis, suvokimu mokiniai mokosi suprasti vienas kitą, diskutuoti, ieškoti kompromisų, lavinasi empatiją ir toleranciją.

Medijų meno dalyko studijos plečia žmogaus socialumą, kultūros ir subkultūros vienovės suvokimą. Meninė savirefleksija, savo kūrybinių rezultatų pozicionavimas, medijų kūrinių analizė ir suvokimas, vysto kultūrinius, socialinius, psichologinius (pvz. identiteto formavimo) gebėjimus.

Medijų kūryba veikia kaip asmenybės emocinės ir elgesio savireguliacijos būdas, nes dažnai medijų kūriniuose galima reflektuoti save - tokiu būdu demonstruojamos vertybinės nuostatos.

Kurdami medijų meno kūrinius mokiniai mokosi pasiskirstyti, įgyvendinti prisiimtus vaidmenis ir suprasti prisiimtą atsakomybę. Mokiniai medijų meno dalyko metu ugdomi organizuotumo gebėjimus – iškelia tikslus, numato uždavinius, tikslingai numato ir surenka resursus, įgyvendina ir pristato savo kūrinius. Veiklos planavimas, sunkumų įveikimas, motyvuoja mokinius tobulėti ir asmeninėje ir būsimoje profesinėje veikloje.

Medijų meno kūrimas moko mokinius atsakingai, tikslingai naudoti techninius ir programinius įrankius, suprasti jų teikiamą naudą ir keliamas rizikas. Medijų kūriniuose mokiniai susipažįsta su tinkama gyvensena, išmoka valdyti sveikos gyvensenos rizikas.

3.3. Kūrybiškumo kompetencija

Medijų meno ugdymas su kūrybiškumu visų pirma siejasi per kūrybines veiklas – medijų meno kūrybinių kūrinių ir asmens audiovizualinės saviraiškos realizavimą. Medijų meno kūryba prasideda nuo nuostatų (pripažinti savo kūrybinius gebėjimus, būti atviram įvairioms saviraiškos formoms, išsakyti savo sumanymus, suprasti kūrybą kaip svarbią ir prasmingą veiklą), gebėjimų (orientuotis probleminėje situacijoje, išvelgti problemas, savarankiškai mąstyti, kelti naujas idėjas, rasti savitus, originalius sprendimo būdus, įgyvendinti kūrybines idėjas, įvertinti kaip pavyko įgyvendinimas); žinių ir supratimo (kaip vyksta kūrybinis procesas, kokie medijų meno kūrybiniai etapai, kokios raiškos priemonės yra tikslingos, techninių sprendimų pasirinkimą, resursų numatymą) indentifikavimo ir realizavimo.

Medijų meno dalykas yra sukurtas, kad mokiniai galėtų realizuoti savo kūrybines galias – identifikuoti probleminius – kūrybinius klausimus, surinkti ir įvertinti reikalingą informaciją, kelti paradoksalias ir prieštaringas idėjas, numatyti ir pagrįsti kūrybinius sprendimus, įvertinti sėkmes, nesėkmes ir numatyti racionaliausius veikimo būdus. Kūrybiškumas Medijų meno dalyke atsiskleidžia ir pristatant savo kūrybinius pasiekimus, juos diskutuojant ir reflektuojant.

3.4. Pilietiškumo kompetencija

Medijų meno dalyko metu pilietiškumo kompetencija ugdoma per atskiras temas, kūrinius, jų turinį ir simbolinę galią. Pamokų metu mokiniai yra mokomi identifikuoti meninius sprendimus, ideologinius aspektus ir propagandines žinutes. Medijų meno dalyko metu mokiniai ugdomi gebėjimą atpažinti, analizuoti pilietiškumą, patriotinius, kultūrinius ir socialinius medijų meno aspektus.

Mokiniai pamokų metu yra mokomi ne tik naudotis savo teisėmis saviraiškai, bet ir gerbti bei suprasti kitų teises, tame tarpe ir autorines. Dalyko metu ugdoma pagarba, supratimas apie autorines bei gretutines teises, jų reikšmę, etišką, legalaus kūrybinių ir jų įrašų panaudojimo svarbą.

Medijų meno kūriniai padeda mokiniams suprasti jo vaidmenį visuomenės struktūroje, vertinti teigiamas visuomenės transformacijas, elgtis pilietiškai ir pastebėjus negeroves ar problemas spręsti jas ir medijų meno raiškos priemonėmis. Medijų meno dalyko metu ugdoma pagarba savo šaliai, kultūrai. Mokiniai bendruomeniškai ir atsakingai prisideda prie klasės, mokyklos renginių (ypač susijusių su Valstybės šventėmis, Lietuvos kultūrinėmis tradicijomis) organizavimo, dalyvavimo, medijų meno produktų demonstravimo.

3.5. Kultūrinė kompetencija

Medijų meno pamokose kultūrinės kompetencijos yra tobulinamos kultūriniu išprusimu (kultūrinės žinios), kultūrine raiška (gebėjimai ir įgūdžiai) ir kultūrine savimone (vertybinės nuostatos). Pamokų metu mokiniai mokosi kurti, analizuoti, vertinti medijų meno kūrinius kaip svarbią savo bendruomenės ir žmonijos kultūros dalį, ugdomi medijų kultūros įvairovės supratimą.

Mokiniai supažindinami su medijų technologijų transformacijomis, kūrybos automatizavimo ir naujų raiškos priemonių įsigalėjimu šiuolaikinėje kultūroje. Pamokų metu mokiniai analizuoja Lietuvos, Europos ir viso pasaulio medijų meno raidą ir tendencijas, formuoja savo vertybines nuostatas, mokosi išvengti stereotipų, susipažįsta su medijų raštingumo pagrindais. Pagal savo išgales mokiniai dalyvauja, mokyklos, bendruomenės, Lietuvos, pasaulio kultūriniame gyvenime kaip kūrėjai, suvokėjai ir interpretuotojai.

3.6. Komunikavimo kompetencija

Medijų menas yra audiovizualinės komunikacijos dalis, medijų komunikacijos formos vyrauja šiuolaikinėje kultūroje ir nuolat auga jų potencialas. Pamokų metu mokiniai mokosi analizuoti, suprasti, kurti ir interpretuoti medijų meno ir šiuolaikinės komunikacijos būdus. Medijų meno kūrybinių kūrinių kūrimas yra svarbi komunikacinio lavinimo dalis, nes mokiniai išmoksta nuosekliai planuoti komunikacijos kompanijas, supranta, taiko medijų produktų kūrimo nuoseklumą, išmoksta planuoti techninius, programinius, žmogiškuosius resursus ir surasti paveikiausias audiovizualinės komunikacijos priemones,

strategijas ir būdus. Pamokų metu išmokstama tikslingai, efektyviai komunikuoti, kurti medijų aplinkas, specifikuoti, apibrėžti ir tikslingai pasiekti auditorijas. Mokiniai ne tik tikslingai komunikuoja savo idėjas, bet kritiškai, analizuoja ir vertina komunikacinius produktus.

3.7. Skaitmeninė kompetencija

Medijų meno pamokų metu mokiniai plečia savo informacinių technologijų kompetencijas, pažįsta specifines medijų technologijas ir tiria jų taikymo audiovizualinei raiškai galimybes.

Pamokų metu mokiniai ugdo saugaus, sveiko darbo su medijų technologijomis įgūdžius ir gebėjimus.

Medijų meno pamokų metu mokiniai supranta mokslo ir meno vienovę, interpretuoja medijų meno formų daugiasluoksniškumą ir ugdomi holistinį pasaulio suvokimą.

4. Pasiekimų sritys

Medijų meno dalyką sudaro trys pasiekimų sritys: **A.** Medijų meno raiška ir medijų technologijų pažinimas; **B.** Medijų meno supratimas ir vertinimas; **C.** Medijų meno, medijų kultūros ir jų kontekstų pažinimas; **D.** Medijų meno kūrinių sukūrimas ir rezultatų refleksija. Šių pasiekimų sričių derinimas padės mokiniams įprasinti medijų meno pamokas kaip kūrybišką, sąmoningą bei prasmingą veiklą skatinančią asmeninį tobulėjimą, saviraiškos realizaciją, žinių poreikio tenkinimą, bendravimo, bendradarbiavimo ir dalyvavimo reikmių realizavimą.

4.1. A. Medijų meno raiškos ir medijų technologijų pažinimas aprėpia medijų meno įvairovės, specifinių bruožų pažinimą, technologinio determinizmo principo supratimą, medijų meno istorijos ir technologinių išradimų raidos pažinimą. Pamokų metu mokiniai sužino, kad medijų meno raiška nėra grįsta vien technologijų taikymu ir prigimtiniais sugebėjimais ar talentu, bet reikalauja nuolatinio, tikslingo ugdymosi ir visapusiško lavinimosi. Medijų meno pažinimas skatina mokinius pažinti save, atveria asmeninius polinkius, gebėjimus ir nukreipia ieškoti savitų saviraiškos būdų besikeičiančioje, dinamiškoje šiuolaikinėje kultūroje.

A1. Kuria medijų meną pasitelkdami medijų meno raiškos priemones ir technologijas.

A2. Įgyvendina savo kūrybinius sumanymus pasirinkdamas medijų meno raiškos priemones.

A3. Pristato savo medijų meno kūrinius ir (ar) kūrybą.

A4. Apmąsto ir įsivertina savo medijų meno (kūrybos) patirtį.

4.2. B. Medijų meno supratimas ir vertinimas apima medijų meno, medijų kaip šiuolaikinės komunikacijos reiškinių stebėjimą, vertinimą ir interpretavimą. Stebėdami, analizuodami medijų meno kūrinius, dalyvaudami kūrybiniuose medijų meno procesuose (kurdami, asistuojami, organizuojami, produkuojami) mokiniai atpažįsta ir taiko medijų meno raiškos elementus, technologijas ir vadybinius veiklos modelius, analizuodami ir interpretuodami supranta medijų meno kūrinių prasmę, esmę, atpažįsta ir atskleidžia tikslingą medijų meno technologijų taikymą, vertindami nusako, įvertina kūrinio idėjos, raiškos ir technologijos harmoniją. Vertindami kūrinius mokiniai išmoksta pagrįsti savo nuomonę ir argumentuotos diskusijų kultūros. Medijų meno, produkcijos ir kultūros supratimas ir vertinimas formuoja estetinę nuovoką, asmeninės raiškos idėjinę brandą ir medijų kultūros svarbos suvokimą.

B1. Analizuoja medijų meno raiškos elementus ir priemones.

B2. Interpretuoja medijų meno kūrinių.

B3. Vertina medijų meno kūrinių.

4.3. C. Medijų meno, medijų kultūros ir jų kontekstų pažinimas atskleidžia medijų meno, medijų produkcijos ir medijų kultūros atsiradimo ištakas, raidą ir perspektyvas. Medijų meno dalyko pasiekimai aprėpia medijų meno socialiniuose ir kultūriniuose kontekstuose žinias, gebėjimą juos atpažinti, lyginti bei vertinti. Medijų meno reiškinių, formų, medijų raštingumo ir kontekstų pažinimas asocijuojasi su gebėjimu taikyti medijų meno žinias kasdienio gyvenimo situacijose, sieti su asmeniniais patyrimais, saviraiškos poreikiais, priimti ir suprasti medijų meno, medijų kultūros įvairovę kaip natūralią, neatsiejamą individo kūrybos, gyvenimo ir kultūros dalį.

- C1. Tyrinėja medijų meno ir medijų kultūros reiškinius.
- C2. Nagrinėja medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus.
- C3. Susieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi, poreikiais ir vertybėmis.

4.4. D. Medijų meno kūrinių sukūrimas ir rezultatų refleksija atspindi asmenybės kūrybinę brandą, kūrybinius polinkius, saviraiškos ir saviorganizacijos gebėjimus.

D1. Savarankiškai kelia kūrybines idėjas, pasitelkiant medijų meno raišką realizuoja jas medijų meno technologijomis.

D2. Reflektuoja savo ir kitų medijų meno kūrėjų kūrinius, apžvelgia, apibūdina savo kūrybinius pasiekimus.

D3. Įžvelgia, atskleidžia medijų meno sąsajas su plačiais šiuolaikinės kultūros kontekstais.

5. Pasiekimų raida

Pasiekimas	Pasiekimų raida
	III–IV gimnazijos klasės
A. Medijų meno raiškos ir medijų technologijų pažinimas ir supratimas	
A1. Kuria medijų meną pasitelkdami medijų meno raiškos priemonės ir technologijas.	A1.3. Kuria medijų meną naudodami techninius, programinius įrankius, geba juos lanksčiai taikyti kūrybiniame procese, pasiekia originalų rezultatą.
A2. Įgyvendina savo kūrybinius sumanymus pasirinkdamas medijų meno raiškos priemones.	A2.3. Įgyvendina savo kūrybinius sumanymus pasirinkdamas tinkamas medijų meno raiškos priemones, kūrybiškai naudodamas techninę ir programinę įrangą.
A3. Pristato savo medijų meno kūrinius ir (ar) kūrybą.	A3.2. Pristato savo medijų meno kūrinius ir / ar kūrybą virtualioje aplinkoje, pamokų metu ir mokyklos erdvėse, pateikia kūrinio idėjos aprašymą ar prezentaciją.
A4. Apmąsto ir įsivertina savo medijų meno (kūrybos) patirtį.	A4.3. Reflektuoja savo kūrybinį procesą, nuosekliai atskleidžia savo medijų meno kūrinio, kūrybinio sprendimo idėjas, jas apgina, paaiškina darbo eigą, įsivertina savo pasiekimus.
B. Medijų meno suvokimas, supratimas ir vertinimas	
B1. Analizuoja medijų meno raiškos elementus ir priemones.	B1.3. Analizuoja medijų meno raišką, atpažįstant ir įvardinant visus kūrinio raiškos elementus, cituojant kitų autorių kūrybą pasitelkiant pavyzdžius.
B2. Interpretuoja medijų meno kūrinį.	B2.3. Įvardija, analizuoja, interpretuoja medijų meno kūrinio bruožus, detales, atskleidžia esminius kūrinio kontekstus.
B3. Vertina medijų meno kūrinį.	B3.3. Nuosekliai vertina kūrinio sprendimą, jo elementus idėjos ir raiškos harmoniją, analizuoja estetinius raiškos požymius.
C. Medijų meno, medijų kultūros ir jų kontekstų pažinimas	
C1. Tyrinėja medijų meno ir medijų kultūros reiškinius.	C1.3. Atpažįsta ir tyrinėja medijų meno ir medijų kultūros reiškinius.
C2. Nagrinėja medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus.	C2.3. Atpažįsta, apibūdina, analizuoja, nagrinėja medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus.

Pasiekimas	Pasiekimų raida
	III–IV gimnazijos klasės
C3. Susieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi, poreikiais ir vertybėmis.	C3.3. Susieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi, poreikiais ir vertybėmis, įvardinant, paaiškinant ir pateikiant pavyzdžius, pristatant kultūrinį kontekstą.
D. Medijų meno kūrinų sukūrimas ir rezultatų refleksija	
D1. Savarankiškai kelia kūrybines idėjas, pasitelkiant medijų meno raišką realizuoja jas medijų meno technologijomis.	D1.3. Savarankiškai kelia kūrybines idėjas, randa tinkamą sprendimą, pasitelkiant medijų meno raišką realizuoja jas medijų meno technologijomis.
D2. Reflektuoja savo ir kitų medijų meno kūrėjų kūrinius, apžvelgia, apibūdina savo kūrybinius pasiekimus.	D2.3. Reflektuoja savo, kitų kūrėjų medijų meno kūrinių aspektus, kūrinių visumą, apžvelgia, apibūdina savo kūrybinius pasiekimus.
D3. Įžvelgia, atskleidžia medijų meno sąsajas su plačiais šiuolaikinės kultūros kontekstais.	D3.3. Įžvelgia, atpažįsta, paaiškina medijų meno sąsajas su šiuolaikinės kultūros kontekstais.

6. Mokymo(si) turinys

Mokymosi turinys pateikiamas pagal medijų meno pažinimo, medijų meno raiškos, technologijų įvaldymo lygį ir yra pateikiamas koncentre dviem metams. Mokytojas gali keisti mokymosi turinį atsižvelgdamas į mokinių polinkius, poreikius, gebėjimus, švietimo įstaigos turimą techninę bazę, ugdymo proceso ypatumus, bet turi užtikrinti visų keturių veiklos sričių sudarančių dalyko turinį studijas.

Medijų menas yra viena naujausių meno formų, ji nuolat patiria dinamiškas transformacijas, todėl dalyko turinys turi būti interpretuojamas plačiame ugdymo kontekste, siejamas su meno, kultūros ir socialinės būties studijomis kituose mokomuosiuose dalykuose – dailėje, muzikoje, teatre, technologijų, socialinių mokslų, informatikos, gamtamokslinių dalykų ugdymo turiniu ir pasiekimais. Medijų meno dalykas yra ypač tinkamas atskleisti mokinių nuostatas, įsitikinimus, juos svarstyti, formuoti ir keisti, todėl svarbu išnaudoti plačias šios dalyko ugdomasias galimybes. Medijų meno dalykas suteikia galimybes tirti pasaulio kultūrinės, socialines struktūras ir padeda suprasti asmenybės vietą pasaulyje.

6.1. Mokymosi turinys. III–IV gimnazijos klasės

6.1.1 Medijų meno raiškos ir medijų technologijų pažinimas ir supratimas

6.1.1.1. Sužinoma apie vaizdo ir garso taikymo šiuolaikinėje komunikacijoje ypatumus, susipažįstama su žmogaus fiziologinėmis galimybėmis gauti informaciją regos ir klausos pagalba. Išmokstama atskirti tradicinių medijų meno formas nuo naujųjų medijų meno formų (medijų menas). Išsiaiškinama medijų meno kilmė, raida ir apžvelgiama trumpa istorija. Atskleidžiama dalinio kūrybos automatizavimo esmė ir prasmė, susipažįstama su technologinio determinizmo (technologija pirma) samprata. Išsiaiškinamos medijų meno technologijos jų raida ir ypatumai.

6.1.1.2. Susipažįstama su optikos, chemijos, tiksliosios mechanikos, elektronikos išradimais ir taikymu medijų meno technologijose. Sužinoma apie kamerų tipus, lęšius, objektyvus, jų veikimo principus ir taikymą kūrybiniame procese. Išsiaiškinami vaizdo fiksavimo būdai, priemonės ir jų specifiška.

6.1.1.3. Susipažįstama su fotografiniu procesu, jo technologijomis, fotografine raiška. Išmokstama taikyti fotografijos technologijas meninėje raiškoje.

6.1.1.4. Aiškinamasi kaip veikia judančių vaizdų kūriniai, judančių vaizdų perteikimo technologijos – animacija, kinematografija, videografija, jų ypatumai ir raiška. Atliekami judančių vaizdų kūrimo bandymai, išmokstama taikyti judančių vaizdų kūrimo technologijas kūrybiniame procese.

6.1.1.5. Susipažįstama su kompiuteriu kaip medijų varikliu, techniniais, programiniais medijų meno įrankiais, jų ypatumais ir taikymu. Išmokstama naudotis techniniais ir programiniais medijų meno raiškai reikalingais įrankiais, atliekami kūrybiniai eksperimentai.

6.1.1.6. Susipažįstama su garso meno ir garso dizaino pagrindais, technine, programine įranga, aiškinamasi garso sandara, specifiška ir taikymu medijų meno formose.

6.1.1.7. Sužinoma apie robotų, biomeno, tinklo meno, medijų dizaino ir kitų avangardinių medijų meno formų technologijomis, jų naudojimu medijų meno raiškoje.

6.1.1.8. Išmokstama eksponuoti, pristatyti savo kūrybinius medijų meno pasiekimus galerijose, muziejuose, teatruose, kultūros centruose, kinoteatruose, viešuose erdvėse, radijo, televizijos, interneto, kituose medijų tinkluose – ir fizinėse, ir virtualiose erdvėse.

6.1.2 Medijų meno supratimas ir vertinimas

6.1.2.1. Pamokų metu išmokstama nuosekliai atpažinti, apibrėžti ir specifiškuoti medijų meną, jo formas ir raiškos priemones. Išmokstama analizuoti medijų meno kūrinius, pažinti jų atlikimo technologijas, tyrinėti medijų meno raiškos priemones ir galutinį kūrybinį sprendimą.

6.1.2.2. Mokomasi pagrįstai, nuosekliai vertinti medijų meno kūrinio sprendimą, jo raiškos komponentus, idėjos ir raiškos harmoniją.

6.1.3 Medijų meno, medijų kultūros ir jų kontekstų pažinimas

6.1.3.1. Išmokstama pastebėti, atpažinti, apibrėžti, interpretuoti medijų kultūros slinktis ir medijų meno formų transformacijas.

6.1.3.2. Mokomasi atkleisti socialinius ir kultūrinius medijų meno kūrinių aspektus. Išmokstama skirti medijų meno ir komercinės medijų produkcijos kūrinius, išsiaiškinami pagrindiniai jų bruožai ir taikymo sritys. Analizuojant medijų kūrinius išmokstama išskirti pagrindines savo vertybes, dalintis, keistis nuomonėmis, diskutuoti apie medijų meno kūrinius ir produktus taikant tinkamą žodyną.

6.1.3.3. Tiriant medijų meno kūrinius išmokstama juos analizuoti, interpretuoti iš asmeninės patirties perspektyvos. Mokomasi suprasti medijų meno kūrinius skirtingų kultūrinių, socialinių auditorijų kontekstuose. Mokomasi suprasti kodėl medijų meno kūriniai gali būti atsiskleidžiami skirtingais aspektais asmeninėje perspektyvoje, skirtingose bendruomenėse ir visuomenės dalyse.

6.1.4. Medijų meno kūrinių sukūrimas ir rezultatų refleksija

6.1.4.1. Išmokstama savarankiškai formuoja kūrinio koncepciją, kelti kūrybines idėjas, jas realizuoti tikslingai, sąmoningai pasirinktomis medijų meno technologijomis. Išmokstama kūrybiniam sumanymo įgyvendinimui rezervuoti tinkamus resursus, suburti kūrybines komandas, sukurti tinkamą medijų meno raiškos sprendimą ir jį / juos įgyvendinti. Kūrinio įgyvendinimo nuoseklumas ir vadybiniai kūrybos aspektai yra svarbi mokinio pasiekimų dalis, todėl turi būti nagrinėjami, atskleidžiami, išmokstama taikyti priešprodukcijos, produkcijos ir postprodukcijos etapus.

6.1.4.2. Aiškinamasi kaip, mokomasi visapusiškai, nuosekliai, kuo objektyviau vertinti savo, kolegų ir kitų kūrėjų medijų meno kūrinius. Mokomasi kaip reflektuoti, diskutuoti, analizuoti, teikti grįžtamąjį ryšį apie savo kūrybinius pasiekimus. Mokomasi išvelgti medijų meno sąsajas su šiuolaikiniais Lietuvos, Europos, pasaulio, interneto, medijų tinklų kultūros aspektais medijų raštingumo kontekste.

6.1.5 Tarpdalykinio integravimo galimybės.

6.1.5.1. Medijų menas yra tarpdiscipliniška meno sritis, todėl suteikia ypač plačias tarpdalykinio integravimo galimybes. Medijų meno dalykas yra glaudžiai susijęs su dailės, muzikos, kino, informatikos, technologijų, fizikos, chemijos, literatūros, istorijos, etikos ir kitais mokomaisiais dalykais. Tarpdalykiniai projektai medijų meno dalykui yra pageidautini, jie suteiktų sinergetinį poveikį visiems integruotiems dalykams.

6.1.6 Saugumo dimensija.

6.1.6.1. Kuriant medijų meno kūrinius dažniausiai naudojami technologiniai įrenginiai, todėl pakankamas dėmesys turi būti skiriamas darbo saugos žinių plėtrai ir įtvirtinimui.

7. Pasiekimų vertinimas

Vertinimas medijų meno pamokose – tai mokinio pasiekimų fiksavimas remiantis bendrojoje programoje aprašytais pasiekimų požymiais ir atsižvelgiant į asmeninį pažangos rezultatą. Pasiekimų vertinimas medijų meno pamokose įgyvendinamas pasiekimus fiksuojant keturiais lygiais – slenkstiniu, patenkinamu, pagrindiniu ir aukštesniu. Vertinant mokinių pasiekimus medijų meno pamokose svarbu atsižvelgti ir asmeninę mokinio pažangą.

Mokinių pasiekimus ir pažangą vertinant pažymiais rekomenduojam juos sieti su pasiekimų lygiais: I slenkstinis lygis – 4, II patenkinamas lygis – 5–6, III pagrindinis lygis – 7–8, IV aukštesnysis lygis – 9–10.

Apibrėžiant pasiekimų lygių požymius naudotos mokinių pasiekimų augimą rodančios skalės ir sąvokos:

- *kūrybiškumo* - geba kelti naujas idėjas, savarankiškai, nesstereotipiškai, greitai orientuotis sudėtingose situacijose, lengvai ir netipiškai spręsti problemas. Kuo aukštesnis nestandartinio, originalaus mąstymo ir kūrybiško problemos sprendimo lygmuo tuo geriau vertinamas pasiektas rezultatas.
- *savarankiškumo* – pagal iškeltų uždavinių sudėtingumą - dirba padedamas mokytojo, iš dalies savarankiškai (nukreipiamas mokytojo) ar savarankiškai (tik konsultuodamasis ir diskutuodamas). Kuo kūrybinis procesas savarankiškesnis, tuo aukščiau turėtų būti vertinami rezultatai.
- *kompleksiškumo ir sudėtingumo* – paprastomis laikomos užduotys, kurios reikalauja nesudėtingų, vieno ar tik kelių žingsnių sprendimų, vidutinio sudėtingumo – reikalaujančios kelių inovatyvių, kūrybinių uždavinių sprendimų, sudėtingomis ir kompleksiškomis – reikalaujančios išskirtinių gebėjimų ir kūrybiškumo reikalaujančių sprendimų. Vertinant rekomenduotina vadovautis principu, kad kuo kūrinys, kūrybinis sprendimas yra technologiškai brandesnis, kūrybinis sprendimas yra kompleksiškesnis ir sudėtingesnis – tuo geriau jis turėtų būti vertinamas. Pažymėtina, kad kartais kūriniai, ar kūrybiniai sprendimai gali būti vertinami pagal kitus kriterijus – pavyzdžiui naudojant konceptualumo perspektyvą (tada sudėtingumo ir kompleksiškumo kriterijai gali būti antraeiliai).
- *kontekstualumo* – šis kriterijus turi atspindėti kūrybinio proceso dalyvių santykį su medijų, medijų meno aplinkomis. Kuo skirtingesnės, įvairesnės, turtingesnės medijų meno aplinkos įtraukiamos tuo geresnius kūrybinius rezultatus jos liudija.

8. Pasiekimų lygių požymiai

III–IV gimnazijos klasės

Pasiekimų lygiai			
Pasiekimų sritis A: Medijų meno raiškos ir medijų technologijų pažinimas ir supratimas			
I (slenkstinis)	II (patenkinamas)	III (pagrindinis)	IV (aukštesnysis)
A1.1. Kuria medijų meną pasitelkdami nesudėtingus techninius, programinius įrankius, naudoja šablonus, derina juos tarpusavy kompozicijai atlikti.	A1.2. Kuria medijų meną pasitelkdami techninius, programinius įrankius, programinės įrangos šablonus, geba juos keisti ir adaptuoti, derina tarpusavy kompozicijai atlikti.	A1.3. Kuria medijų meną naudodami techninius, programinius įrankius, geba juos lanksčiai taikyti kūrybiniame procese, pasiekia originalų rezultatą.	A1.4. Kuria medijų meną kūrybiškai naudodami techninius, programinius įrankius, siūlo inovatyvius sprendimus, pasiekia brandų ir originalų rezultatą.
A2.1. Įgyvendina savo kūrybinius sumanymus pasirinkdamas elementarias medijų meno raiškos priemones, naudodamas nesudėtingą techninę ir programinę įrangą.	A2.2. Įgyvendina savo kūrybinius sumanymus pasirinkdamas nesudėtingas medijų meno raiškos priemones, naudodamas techninę ir programinę įrangą.	A2.3. Įgyvendina savo kūrybinius sumanymus pasirinkdamas tinkamas medijų meno raiškos priemones, kūrybiškai naudodamas techninę ir programinę įrangą.	A2.4. Įgyvendina savo kūrybinius sumanymus nuosekliai, tikslingai pasirinkdamas sudėtingas medijų meno raiškos priemones, laisvai operuodamas, kūrybiškai naudodamas techninę ir programinę įrangą.
A3.1. Pristato savo medijų meno kūrinius ir / ar kūrybą pamokose ir / ar virtualioje aplinkoje.	A3.2. Pristato savo medijų meno kūrinius ir / ar kūrybą virtualioje aplinkoje, pamokų metu ir / ar mokykloje, pateikia kūrinio idėjos aprašymą ar prezentaciją.	A3.2. Pristato savo medijų meno kūrinius ir / ar kūrybą virtualioje aplinkoje, pamokų metu ir mokyklos erdvėse, pateikia kūrinio idėjos aprašymą ar prezentaciją.	A3.4. Pristato savo medijų meno kūrinius ir / ar kūrybą tinkamiausiu žanro prasme būdu tiek virtualiai, tiek prezentuojant kitose tinkamose erdvėse (pvz. galerijoje), pateikia kūrinio idėjos aprašymą, integraliai sieja tarpdiscipliniškumo aspektus medijų meno projekte.
A4.1. Atskleidžia savo medijų meno kūrinio, kūrybinio sprendimo pagrindines idėjas, aptaria darbo eigą.	A4.2. Reflektuoja savo kūrybinį procesą, atskleidžia savo medijų meno kūrinio, kūrybinio sprendimo idėjas, paaiškina darbo eigą, įsivertina savo pasiekimus.	A4.3. Reflektuoja savo kūrybinį procesą, nuosekliai atskleidžia savo medijų meno kūrinio, kūrybinio sprendimo idėjas, jas apgina, paaiškina darbo eigą, įsivertina savo pasiekimus.	A4.4. Reflektuoja savo kūrybinį procesą, nuosekliai atskleidžia savo medijų meno kūrinio, kūrybinio sprendimo ir darbo eigos idėjas, jas apgina, kontekstualizuoja ir lygina savo kūrybinius rezultatus, argumentuotai įsivertina savo pasiekimus.
Pasiekimų sritis B: Medijų meno suvokimas, supratimas ir vertinimas			
B1.1. Demonstruoja gebėjimą atpažinti svarbiausias medijų meno raiškos priemones.	B1.2. Demonstruoja gebėjimą atpažinti ir apibūdinti daugelį kūrinyje panaudotų medijų meno raiškos elementus.	B1.3. Analizuoja medijų meno raišką, atpažįstant ir įvardinant visus kūrinio raiškos elementus, cituojant kitų autorių kūrybą pasitelkiant pavyzdžius.	B1.4. Geba nuosekliai, visapusiškai analizuoti medijų meno raišką, atpažįstant ir įvardinant visus kūrinio raiškos elementus, cituojant kitų autorių kūrybą pasitelkiant pavyzdžius, geba interpretuoti alternatyvių kūrybinių sprendimų

Pasiekimų lygiai			
			ir raiškos priemonių taikymą.
B2.1. Įvardija, interpretuoja kelis svarbiausius medijų meno kūrinio bruožus.	B2.2. Įvardija, analizuoja pagrindinius medijų meno kūrinio bruožus, minimaliai atkleidžia kūrinio kontekstus.	B2.3. Įvardija, analizuoja, interpretuoja medijų meno kūrinio bruožus, detales, atskleidžia esminius kūrinio kontekstus.	B2.4. Analizuoja, diskutuoja, interpretuoja medijų meno kūrinio detales, kontekstus ir interpretuoja kūrinio meninį, kūrybinį, idėjinį sprendimus ir sociokultūrinius aspektus.
B3.1. Pasitelkdamas savo patirtį vertina medijų meno kūrinį, apibendrina esminius jo bruožus.	B3.2. Pasitelkdamas savo patirtį, kolegų, autoritetų, kritikų nuomones diskutuoja, vertina medijų meno kūrinį, apibendrina esminius jo bruožus.	B3.3. Nuosekliai vertina kūrinio sprendimą, jo elementus idėjos ir raiškos harmoniją, analizuoja estetinius raiškos požymius.	B3.4. Pagrįstai, nuosekliai įvertina kūrinio sprendimą, jo komponentus, idėjos ir raiškos harmoniją ir vertina medijų meno kūrinį visuminės medijų meno kalbos kontekste, analizuoja estetinius raiškos požymius, klasifikuojant kitų kūrinių kontekste.
Pasiekimų sritis C: Medijų meno, medijų kultūros ir jų kontekstų pažinimas			
C1.1. Atpažįsta ir įvardija medijų meno kūrinius ir medijų kultūros reiškinius.	C1.2. Atpažįsta, įvardija, analizuoja medijų meno kūrinius ir medijų kultūros reiškinius.	C1.3. Atpažįsta ir tyrinėja medijų meno ir medijų kultūros reiškinius.	C1.4. Atpažįsta ir visapusiškai, išsamiai, nuosekliai tyrinėja medijų meno ir medijų kultūros reiškinius.
C2.1. Atpažįsta, apibūdina esminius medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus.	C2.2. Atpažįsta, apibūdina, nagrinėja pagrindinius medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus.	C2.3. Atpažįsta, apibūdina, analizuoja, nagrinėja medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus.	C2.4. Atpažįsta, visapusiškai apibūdina, išsamiai analizuoja, nagrinėja medijų meno ir medijų kūrybos kontekstus, aptaria juos medijų raštingumo kontekste.
C3.1. Sieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi.	C3.2. Susieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi, poreikiais ir vertybėmis.	C3.3. Susieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi, poreikiais ir vertybėmis, įvardinant, paaiškinant ir pateikiant pavyzdžius, pristatant kultūrinį kontekstą.	C3.4. Susieja medijų meno pažinimą su asmenine patirtimi, su atsiskleidžiančiais poreikiais ir asmeninėmis, šeimos, bendruomenės ir visuomenės vertybėmis, įvardinant ir pateikiant pavyzdžius, pristatant kultūrinį kontekstą.
Pasiekimų sritis D: Medijų meno kūrinių sukūrimas ir rezultatų refleksija			
D1.1. Pasitelkiant medijų meno raiškos priemones realizuoja parinktas kūrybines idėjas medijų meno technologijomis.	D1.2. Kelia kūrybines idėjas, pasitelkiant medijų meno raišką realizuoja jas medijų meno technologijomis.	D1.3. Savarankiškai kelia kūrybines idėjas, randa tinkamą sprendimą, pasitelkiant medijų meno raišką realizuoja jas medijų meno technologijomis.	D1.4. Savarankiškai kelia kūrybines idėjas, jas plėtoja, randa tinkamą sprendimą, pasitelkiant medijų meno raišką realizuoja jas medijų meno technologijomis, geba kontekstualizuoti pasiektą rezultatą kitų kūrinių kontekste.
D2.1. Reflektuoja savo, kitų kūrėjų medijų meno kūrinius, įvardija savo kūrybinius pasiekimus.	D2.2. Reflektuoja savo, kitų kūrėjų medijų meno kūrinių aspektus, visumą, apžvelgia savo kūrybinius pasiekimus.	D2.3. Reflektuoja savo, kitų kūrėjų medijų meno kūrinių aspektus, kūrinių visumą, apžvelgia, apibūdina savo kūrybinius pasiekimus.	D2.4. Nuosekliai, išsamiai reflektuoja savo ir kitų kūrėjų medijų meno kūrinių aspektus, kūrinių visumą, apžvelgia, apibūdina ir kritiškai vertina savo kūrybinius pasiekimus.

Pasiekimų lygiai

D3.1. Nurodo medijų meno sąsajas su bent keliais šiuolaikinės kultūros kontekstais.	D3.2. Išvelgia, atpažįsta, įvardija medijų meno sąsajas su šiuolaikinės kultūros kontekstais.	D3.3. Išvelgia, atpažįsta, paaiškina medijų meno sąsajas su šiuolaikinės kultūros kontekstais.	D3.4. Išvelgia, atpažįsta, atskleidžia medijų meno sąsajas su Lietuvos, tarptautiniais ir plačiais šiuolaikinės kultūros kontekstais.
---	---	--	---
